

župa, od koje će se s vremenom odijeliti i postati samostalna župa Jelenje (1790) i Cernik (1830). U ovu skupinu izlaganja u širem smislu pripada i rad Nikole Crnkovića: »Prepoznatljivost starohrvatskih poganskih svetišta u dijelu primorja i zapadne Hrvatske.« Tu on oživljava neke prijašnje teorije, kao npr. onu Peiskerovu, ali daje rezultate i nekih svojih istraživanja. On je istraživao na koju stranu su usmjerene crkve na području od Zadra do Plomina. Do nekih jasnih zaključaka nije došao, ali smatra da bi daljnja istraživanja i uspoređivanja dala relevantne rezultate.

U drugom dijelu su izvadci iz već objavljenih djela o Grobniku raznih autora: *Koblera, Laszowskog, Aleksija Jelačića, Matije Mužića, Rudolfa Strohala* i dr. Potom slijede radovi učenika *Osnovne škole Čavle* na temu *Grobnička bitka*. Na koncu glavni urednik Zbornika i predsjednik Odbora za obilježavanje obljetnice Grobničke bitke, inž. *Anton Juretić* izvješćuje o radu Odbora i o raznim drugim inicijativama koje su pokrenute prigodom 750. obljetnice boja s Tatarima.

Premda u Zborniku nije učinjen napredak u otklanjanju sumnje u stvarnost hrvatske pobjede nad Tatarima 1242., pače prije bismo u njemu našli suprotne dokaze, ipak je obljetnica navodne bitke dobro iskorištena jer je mnogo toga iznešeno iz stvarne povijesti Grobnika i Grobinštine. Grobnik je bolje upoznao sebe i predstavio se kao vidno mjesto u hrvatskoj povijesti.

Mile Bogović

LIKA - NAŠA DIKA

Lički godišnjak za 1993. godinu, Hrvatski zavičajni klub Gospićana, Zagreb 1992., str. 270.

Pod tim naslovom objavio je Hrvatski zavičajni klub Gospićana u Zagrebu na 270 stranica svoju »Danicu«. Ne vidi se iz opreme da li uredništvo, kojemu je na čelu *mr. Nikola Bičanić*, ovim izdanjem želi nastaviti tradiciju prijašnjih Ličkih kalendara ili je to nešto novo. Svakako, u ovom godišnjaku imamo sve one osobine koje se nalaze u kalendarima-godišnjacima, ali je ovdje sve okrenuto prema Lici i ličkoj tematici. Tematika je također toliko raznovrsna da će svatko naći dobar dio za sebe. Dakako da je u takvim prilikama veoma teško svagdje zadržati potrebnu razinu. Ono što je vidljivo već na prvi pogled je to da urednici nisu tek nastupom novih prilika počeli svestranije pratiti događanja u ličkoj prošlosti i sadašnjosti, nego da su i prije - uz rizik da budu proglašavani natražnjacima - *marljivo skupljali blago iz prošlosti* da ga i kroz teška vremena prenesu na buduće naraštaje.

Dobro je da je u knjizi dosta tekstova koji su prije već objavljavani, jer je potrebno da se misaono uspostavi kontinuitet s bližom i daljom povijesti Like. Dakako da se tako lako neće popuniti praznine koje je komunistički sustav ostavio. Idejni kontinuitet najbolje i najdosljednije je čuvala Crkva i poželjno bi bilo da se bolje izrazi način kako je ona to činila. Ako to ovdje nije moglo jasno doći do izražaja, vjerujemo da će u narednim brojevima. Jer dobije čovjek dojam da uređivači nisu naročito upućeni u ono što je Crkva činila i ono što je u njenom tisku objavljivano.

Osnovna intonacija godišnjaka je ratna. To je neizbježno u ovim vremenima. Tu ćemo naći vrsnih analiza današnje situacije, izvanrednih prikaza osobne i društvene tragedije. Uz snagu emocija poželio bi čovjek smirujućih tonova i prostora za trijezno razmišljanje. Sliku ličke sadašnjice najjasnije predočuju brojne ilustracije i fotografije. Još da su fotografije kvalitetnije služile bi i kao trajni dokumenat ove teške ličke kalvarije. Uredništvu nije promakla visoka obljetnica jedne još uvijek nepreboljene i nezaliječene rane: *Krbavske bitke 1493. godine*.

U ovoj knjizi po prvi put ćemo nakon dugo vremena naći na jednom mjestu objavljeno toliko lijepih *proznih i pjesničkih tekstova o ljubavi prema našoj Lici, o njezinom hrvatstvu i njezinom bogatstvu*. Zato će naši Ličani, ma gdje oni bili, zavoljeti ovu knjigu i dati svoj doprinos da ona postane početak jednoga niza, sadržajem sve bogatija i grafički sve dotjeranija, a u iznošenju ličke stvarnosti sve preciznija i detaljnija.
